

Zákon Ríšskeho snemu č. 11/2002
z 28. júna 2002
o ombudsmanovi (tribún ľudu)

v znení zákona č. 56/2023, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 11/2002 o ombudsmanovi

*My, Pavol II. Luxemburský, z Milosti
Cisár arauský, etc...,*

a

*My, Laura IX. Lau Ren, z Milosti Božej
cisárovná rímsko-arauská, markgrófka
moravská, et cetera...,*

*všetkým, ktorí toto vidia alebo počujú,
Náš pozdrav! Dávame na vedenie, že:*

*Ríšsky snem sa uzniesol na tomto
zákone:*

§ 1

Tribún ľudu (Tribunus plebis, ombudsman), je volený Ríšskym snemom na dobu neurčitú. Ríšsky snem ho môže odvolať.

§ 2

Na tribúna ľudu sa môže obrátiť každý, kto sa domnieva, že pri konaní, rozhodovaní alebo nečinnosti orgánu verejnej moci boli porušené základné práva a slobody v rozpore s právnym poriadkom alebo princípmi demokratického a právneho štátu.

§ 3

Tribún ľudu je povinný zachovávať mlčanlivosť vo veciach ochrany osobnosti, o ktorých sa dozvedel pri výkone svojej funkcie, a to aj po skončení svojej funkcie. Povinnosť mlčanlivosti môže tribúna ľudu zbaviť predseda Ríšskeho snemu, to neplatí, ak ide o osobné údaje.

§ 4
Podnet

(1) Tribún ľudu koná na základe podnetu fyzickej osoby alebo právnickej osoby alebo z vlastnej iniciatívy.

(2) Podnet možno podať písomne, ústne do zápisnice, telegraficky, telefaxom alebo elektronickou poštou.

(3) Z podnetu musí byť zrejmé, akej veci sa týka, proti ktorému orgánu verejnej moci smeruje a čoho sa podávateľ podnetu domáha.

§ 5
Preskúmanie podnetu

(1) Tribún ľudu podnet preskúma.

(2) Ak tribún ľudu zistí, že podnet je podľa svojho obsahu opravným prostriedkom podľa predpisov o konaní vo veciach správnych alebo súdnych, žalobou alebo opravným prostriedkom v správnom súdnictve alebo ústavnou sťažnosťou, bezodkladne upovedomí o tom podávateľa podnetu a poučí ho o správnom postupe.

(3) Ak Tribún ľudu zistí skutočnosti nasvedčujúce tomu, že v miestach, kde sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, disciplinárne tresty vojakov, ochranné liečenie, ochranná výchova, detencia, ústavné liečenie alebo ústavná výchova, alebo v cele policajného zaistenia, ako aj v iných priestoroch je nezákonne držaná

osoba, túto skutočnosť bezodkladne oznámi príslušnému prokurátorovi ako podnet na postup podľa osobitného zákona a upovedomí správu takého miesta a dotknutú osobu.

(4) Ak sa podnet týka preskúmania právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo ak tribún ľudu dospeje k záveru, že rozhodnutie orgánu verejnej správy je v rozpore so zákonom alebo s iným všeobecne záväzným právnym predpisom, môže postúpiť vec na vybavenie príslušnému prokurátorovi, prípadne urobí iné opatrenie, o čom upovedomí podávateľa podnetu. To isté môže urobiť aj s podnetom, ktorý obsahuje návrhy takých opatrení, ktoré patria do pôsobnosti prokuratúry.

(5) Prokurátor je povinný v lehotách ustanovených zákonom oznámiť verejnému ochrancovi práv opatrenia, ktoré vykonal na odstránenie nezákonnosti.

§ 6

Oprávnenia tribúna ľudu

(1) Pri vybavovaní podnetu je tribún ľudu oprávnený

- a) vstupovať do objektov orgánov verejnej moci a do objektov, kde sa nachádzajú zariadenia a miesta podľa § 5 ods. 3, aj bez predchádzajúceho oznámenia,
- b) vyžadovať od orgánu verejnej moci, aby mu poskytol potrebné spisy a doklady, ako aj vysvetlenie k veci, ktorej sa podnet týka, a to aj v prípade, ak osobitný predpis obmedzuje právo nahliadať do spisov len pre vymedzený okruh subjektov,

- c) klásť otázky zamestnancom orgánu verejnej moci,
- d) hovoriť aj bez prítomnosti iných osôb s osobami, ktoré sú zaistené v miestach, kde sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, disciplinárne tresty vojakov, ochranné liečenie, ochranná výchova, detencia, ústavné liečenie alebo ústavná výchova a v celách policajného zaistenia, ako aj v iných priestoroch, kde je obmedzená ich osobná sloboda.

(2) Orgány verejnej moci sú povinné na žiadosť tribúna ľudu

- a) poskytnúť mu informácie a vysvetlenia,
- b) umožniť mu nahliadnutie do spisu alebo požičať mu spis,
- c) predložiť mu písomné stanovisko ku skutkovým a k právnym otázkam,
- d) vysporiadať sa s dôkazmi, ktoré navrhne,
- e) vysporiadať sa s opatreniami, ktoré navrhne,
- f) vykonať opatrenia, ktoré navrhne v prípade ich nečinnosti, ak vykonanie takých opatrení vyplýva zo zákona alebo z iného všeobecne záväzného predpisu,
- g) umožniť mu prítomnosť na ústnom prejednávaní a klásť účastníkom konania a osobám zúčastneným na prejednávaní otázky.

(3) Orgány verejnej moci sú povinné umožniť oprávnenia podľa odseku 1 a vyhovieť žiadosti tribúna ľudu podľa odseku 2 písm. a) a b) bezodkladne. Žiadosti tribúna ľudu podľa odseku 2 písm. c) až f) sú orgány verejnej moci

povinné vyhovieť do 20 dní odo dňa jej doručenia.

(4) Informácie a vysvetlenie podľa odseku 2 písm. a) môže odoprieť zamestnanec, ktorý by jeho podaním porušil štátom uznanú alebo uloženú povinnosť mlčanlivosti, ak tejto povinnosti nebol zbavený podľa zákona.

(5) Ak orgán verejnej moci nevyhovie žiadosti tribúna ľudu podľa odseku 2, tribún ľudu túto skutočnosť oznámi jeho nadriadenému orgánu, a ak takého niet, ríšskej vláde. Týmto nie je dotknuté ustanovenie odseku 4.

(6) Nadriadený orgán verejnej moci, a ak takého niet, ríšska vláda, podľa odseku 5 sú povinní oznámiť tribúnovi ľudu do 20 dní odo dňa doručenia jeho vyrozumenia opatrenia, ktoré vo veci prijali.

(7) Ak tribún ľudu považuje opatrenia vykonané podľa odseku 6 za nedostatočné, oznámi túto skutočnosť Ríšskemu snemu.

(8) Pri vybavovaní podnetu je tribún ľudu oprávnený nahliadať, robiť si výpisy, odpisy a kópie i zo spisov v súdnom konaní a v konaní orgánov činných v trestnom konaní vo veciach spadajúcich do pôsobnosti tribúna ľudu, ak je to potrebné na riadne vybavenie podnetu.

§ 7

Neoprávnený podnet

Ak výsledkami vybavenia podnetu nie je preukázané porušenie základných práv a slobôd, tribún ľudu písomne o tom upovedomí podávateľa podnetu a orgán verejnej moci, proti ktorého postupu, rozhodovaniu alebo nečinnosti podnet smeruje.

§ 8

Oprávnený podnet

(1) Ak výsledkami vybavenia podnetu je preukázané porušenie základných práv a slobôd, tribún ľudu oznámi výsledky vybavenia podnetu spolu s návrhom opatrení orgánu verejnej moci, proti ktorého postupu, rozhodovaniu alebo nečinnosti podnet smeruje.

(2) Orgán verejnej moci je povinný do 20 dní odo dňa doručenia výzvy na prijatie opatrení oznámiť tribúnovi ľudu svoje stanovisko k výsledkom vybavenia podnetu a prijaté opatrenia.

(3) Ak tribún ľudu nesúhlasí so stanoviskom orgánu verejnej moci alebo ak prijaté opatrenia považuje za nedostatočné, vyrozumie o tom orgán nadriadený orgánu verejnej moci, proti ktorému podnet smeruje, a ak takého orgánu niet, ríšsku vládu.

(4) Nadriadený orgán verejnej moci, proti ktorému podnet smeruje, ak takého orgánu niet, ríšska vláda podľa odseku 3 sú povinní oznámiť tribúnovi ľudu do 20 dní odo dňa doručenia jeho vyrozumenia opatrenia, ktoré vo veci prijali.

(5) Ak tribún ľudu považuje opatrenia vykonané podľa odseku 4 za nedostatočné, oznámi túto skutočnosť Ríšskemu snemu.

§ 9

Ak pri vybavovaní podnetu tribún ľudu zistí skutočnosti nasvedčujúce tomu, že pri činnosti orgánu verejnej moci bol spáchaný trestný čin, priestupok, iný správny delikt alebo disciplinárne previnenie alebo že bola porušená

povinnosť ustanovená zákonom,
oznámi to príslušnému orgánu.

§ 10

Zistenie nesúladu predpisov

(1) Ak pri vybavovaní podnetu tribún ľudu zistí skutočnosti nasvedčujúce tomu, že zákon, iný všeobecne záväzný právny predpis alebo vnútorný predpis vydaný orgánom verejnej moci porušuje základné práva a slobody fyzických osôb a právnických osôb, môže podať podnet na jeho zmenu alebo zrušenie príslušnému orgánu.

(2) Orgán, ktorému verejný ochranca práv podal podnet podľa odseku 1, musí upovedomiť tribúna ľudu do 20 dní o opatreniach, ktoré na základe jeho podnetu vykonal.

§ 11

Správa o činnosti

Tribún ľudu predkladá Ríšskemu snemu každý rok v prvom štvrťroku správu o činnosti, v ktorej uvedie svoje poznatky o dodržiavaní základných práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb orgánmi verejnej moci a jeho návrhy a odporúčania na nápravu zistených nedostatkov.

Pavol II. Luxemburský, v. r.
Cisár/Imperator

Laura IX. Lau Ren, v. r.
Cisárovná / Imperatrix / Царюва